

## ARAŞTIRMA SONUÇLARI

### **“Türkiye Ceviz Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Entegre Projesi (TÜBİTAK 1007) 106G152 İş Paketi 2: Türkiye’de Ceviz Üretim ve Pazarlamasının Ekonomik Yönden Değerlendirilmesi” konulu çalışma tamamlandı**

Filiz Pezikoğlu ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilen çalışma, Tübitak tarafından desteklenen “Türkiye Ceviz Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Entegre Projesi” kapsamında 2008-2011 yılları arasında bir iş paketi olarak yürütülmüştür. Çalışmanın amacı, ceviz üretiminde sektörün mevcut altyapı ve sorunlarını belirleyerek, sektörün gelişme trendini ortaya koymaktır. Çalışmada, iki çeşit veri kullanılmıştır. Bunlar, anket çalışmaları ile elde edilen birincil kaynaklı veriler ile yayınlanmış diğer çalışmalar kaynaklı ikincil verilerdir.

Balıkesir, Denizli, Çorum, Edirne ve Kahramanmaraş illerinde toplam 135 üretici ile görüşülmüştür. 20 adet Ticaret Borsası’na ait veriler anketler ve elektronik kayıtlardan elde edilmiştir. Pazarlama şartlarına ait verilere ulaşabilmek amacıyla üretici anketlerinde de sorulara yer verilmiş ve değerlendirmede kullanılmıştır. Yukarıda bahsedilen birincil kaynaklı verilerin dışında ikincil kaynaklı veriler, Türkiye İstatistik Kurumu, Tarımsal Üretim Genel Müdürlüğü, Food and Agriculture Organization (FAO) ile yayınlanmış diğer yayınlardan elde edilmiştir.



Elde edilen sonuçlara göre, Türkiye’de ceviz üretim sahaları giderek artmaktadır. Ancak, ekolojiye uygun çeşitlerin seçilmemesi, farklı Bakanlıkların üretim alanı artışına yönelik birbirinden bağımsız çalışmalar yapması gibi nedenlerle verim ve kalite artışı sağlanamamaktadır. Özellikle düşük fiyatlı ceviz ithalatı ile de içi piyasada ceviz fiyatları son yıllarda yükselme eğilimine girmiş durumdadır. Bir diğer problem, ceviz yetiştiriciliğine geçişte vazgeçilen tarımsal üretimler içinde endüstri bitkilerinin fazlalığıdır. İkame maliyet ve kazançlar dikkate alınmadan yapılan bu değişim düşük verimle birleştiğinde önemli bir ekonomik kayıp olarak düşünülebilir. Ancak, bu konuda yeni çalışmalar yapılması gerekmektedir.

### **“Bazı Yerli ve Yabancı Ceviz Çeşitlerinin Farklı Ekolojilere Uyumluluğu Üretim ve Pazarlama Sorunlarının Belirlenmesi Üzerine Araştırmalar (Deneme II)” projesi sonuçlandı.**

İsmail Tosun ve arkadaşları tarafından yürütülen çalışma tamamlanmıştır. Ceviz ülkemizin önemli meyve türlerinden birisidir. Yıllık yaklaşık 160-170 bin ton üretim mevcuttur. Ülkemizdeki ağaç varlığı her geçen yıl artmasına rağmen üretim miktarımız paralelinde arttığı ifade edilemez, Ağaç varlığımızın büyük kısmı tohumdan kendiliğinden yetişmiş ağaçlardır. Deneme farklı 3

lokasyonda yürütülmüştür; Yalova 'da (ABKMAE)10 Çeşit, denemeye alınmıştır. Deneme sonucunda 3 çeşit seçilmiştir. Bu çeşitler hem geç yapraklanma hemde verim düzeyleri yüksek bulunmuştur. Gaziantep'te (AAİ) 8 çeşit, K.Maraş'ta (KSÜ) 27 Çeşit ve *tip* denemede irdelenmiştir. Yalova lokasyonunda; *Sunland, Ashley, Vina, Rendede-38, Regio, Howard, Chandler, Fernor, Fernette, Maraş-18* çeşitleri materyal

olarak kullanılmıştır. Gaziantep lokasyonunda *Yalova-1, Yalova-4, Şen-1, Tokat-1, Bilecik, Kaplan-86, Maraş-18, Şebin, Pedro* çeşitleri materyal olarak kullanılmıştır. K.Maraş lokasyonunda 27 çeşit ve tip materyal olarak kullanılmıştır. Çalışma sonucunda lokasyonlarda geç yapraklanan ve verim olarak ön plana çıkan çeşitler tespit edilmiştir.

## ETKİNLİKLERİMİZ

### I. PROGRAMLI HİZMETİÇİ EĞİTİMLER

- ▶ Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü'nde 2013 yılı programlı eğitimleri başlamıştır. **12-14 Şubat 2013** tarihleri arasında üç gün süren "*Yaprağını Döken Meyve Türlerinde Bahçe Tesisi, Budama, Aşılama ve Çoğaltma Teknikleri*" konulu eğitim Enstitü Müdürü Dr. Yılmaz BOZ un açılış konuşması ile başlamış ve 14 Şubat 2013 Perşembe günü sona ermiştir. Enstitümüz konu uzmanları tarafından verilen eğitim, farklı illerden gelen yaklaşık 52 üretici ve teknik eleman katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Eğitimde teorik bilgiler yanında arazide uygulamalarda gerçekleştirilmiştir.

### II. PROGRAM DIŞI EĞİTİM VE SEMİNERLER

- ▶ Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü tarafından Ankara' da düzenlenen "*Organik Tarım Koordinatör Eğitimi*" ne **10 Ocak 2013** tarihinde Enstitümüz konu uzmanlarından Dr. Gülay BEŞİRLİ eğitmen olarak katılmıştır.
- ▶ **Buğday Ekolojik Yaşam Destekleme Derneği**'nin yürütmekte olduğu "*Tohum Takas Ağı Projesi*" kapsamında **23-24 Ocak** tarihlerinde Enstitümüzde "*Tohum ve tohumluk üretim, doğrudan ve alternatif pazarlara ulaşım*" gibi konuları kapsayan bir eğitim düzenlenmiştir. Eğitime Enstitümüzden konu uzmanlarının eğitici olarak katılmıştır. Eğitime organik üreticiler ve dernek üyelerinden oluşan yaklaşık 40 kişi katılmıştır.
- ▶ Bakanlığımızca yürütülmekte olan "*Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi*" çerçevesinde Bakanlığımızca 2013 yılı hizmet içi eğitim programı gereğince **04-08 Şubat 2013** tarihleri arasında **Antalya/Kemer**'de Bakanlığımız İl Müdürlüklerinde görevli teknik elemanlara yönelik "**Organik Tarım**" konulu eğitime Dr. Gülay BEŞİRLİ, Dr. Filiz PEZİKOĞLU ve Emre Bilen eğitici olarak katılmıştır.
- ▶ Bakanlığımız Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü koordinasyonunda Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği ile birlikte hazırlanan ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü tarafından kabul ve destek gören "*Türkiye'de Örtüaltı Sebze, Meyve ve Bağlarda Entegre Mücadele ve Entegre Ürün Yönetiminin*

*Yaygınlaştırılması*" isimli proje kapsamında **05-09 Şubat 2013** tarihleri arasında **Aydın/Kuşadası**'nda meyve üretiminde entegre mücadele konusunda eğitimcilerin eğitimine eğitmen olarak Ziraat Yüksek Mühendisi Cemil HANTAŞ ve Dr. Zeynep ÖZDEMİR EROĞLU görevlendirilmiştir.

- ▶ Enstitümüz koordinatörlüğünde yürütülen "**Bursa, Sakarya ve Yalova İllerinde** Beşirli 77 **Kırmızı Soğan Çeşidinin Tanıtımı ve Yaygınlaştırılması Projesi**" kapsamında **11 Şubat 2013** Pazartesi günü "**Soğan Yetiştiriciliği**" konulu eğitim düzenlenmiştir. Eğitime projenin yürütüleceği illerden toplam 15 kişi katılım sağlamıştır. Eğitim Enstitümüzün farklı bölümlerinden konu uzmanları tarafından verilmiştir.
- ▶ "**Bitki Islahçıları Alt Birliği**" tarafından Antalya'da **21-22 Şubat 2013** tarihlerinde düzenlenen "Bitki Islahı" konulu eğitim programına eğitici olarak Enstitü Müdürü Dr. Yılmaz BOZ ve Ziraat Yüksek Mühendisi Erdal ORMAN katılmıştır.

### III. BİLİMSEL TOPLANTI, ÇALIŞTAY, KONGRE VE SEMPOZYUMLAR

- ▶ **20 Aralık 2012** tarihinde başlayan ve tüm teknik elemanların katılımıyla Kuruluşumuz tarafından yürütülen projelerin görüşüldüğü "**Enstitü Araştırma Komitesi Toplantısı**" **05 Şubat 2013** tarihinde tamamlanmıştır.
- ▶ Bitki Koruma Ürünlerine ait ruhsat müracaatlarını değerlendirmek ve Standart İlaç Deneme Metodundaki karşılaştırma ilacının yeniden gözden geçirilmesi amacıyla **04 Ocak 2013** tarihinde **Ankara**'da yapılan toplantıya Enstitümüz konu uzmanlarından Ziraat Yüksek Mühendisi Zühtü POLAT görevlendirilmiştir.
- ▶ Kayseri-Erciyes Üniversitesi Safiye Çıkrıkçıoğlu Meslek Yüksekokulu tarafından tarımsal üretimin 167. Yılı münasebetiyle **11 Ocak 2013** tarihinde "**Organik Sebzeçilik ve Ekim Nöbeti**" konulu konferansta konuşmacı olarak Enstitümüz konu uzmanlarından Dr. Gülay BEŞİRLİ katılmıştır.
- ▶ Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Türkiye'de Mesleki ve Teknik Eğitimin Geliştirilmesi Projesi (Kalite 1) kapsamında **21- 25 Ocak 2013** tarihleri arasında Ankara Başkent Öğretmenevi'nde düzenlenen "**22 Alanda Meslek Analizi Çalıştayı**" na Enstitümüzden Ziraat Yüksek Mühendisi Selma ÖZYİĞİT katılmıştır.
- ▶ İlimizde adil su kullanımının bilincini geliştirmek amacıyla, su varlığının korunması, geliştirilmesi, planlamaları, su seviyesi kullanımı yönetimi için, kritik yaşam kaynaklarının ilimizde sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla **25-26 Ocak 2013** tarihleri arasında Yalova/TERMAL de düzenlenen "**Su Çalıştayı**" na Enstitümüz konu uzmanlarından Ziraat Yüksek Mühendisi Hasbi YILMAZ "**Sulama Projelendiriminin Önemi ve Yalova'da Önerilen Sulama Yöntemleri**" konulu bildirisini sunmuştur.
- ▶ Türkiye'de Organik Tarımın geliştirilmesi amacı ile Aralık 2011 tarihinde başlatılan "**Alman-Türk İşbirliği Organik Tarım Projesi**" kapsamında **05-06 Şubat 2013** tarihleri arasında İzmir / Bornova'da düzenlenen "Organik Tarım ile ilgili yayın (dergi) çıkarılması" konulu çalıştaya Enstitümüzden Ziraat Yüksek Mühendisi Emre BİLEN katılmıştır.

- ▶ Tübitak 1003 Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı kapsamında "**Gıda Güvenilirliği**" başlıklı çağrıya çıkmış olup; bu kapsamda hazırlanması düşünülen proje çalışmaları nedeniyle Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü tarafından **26 Şubat 2013** tarihinde Bursa Gıda Kontrol ve Merkez Araştırma Enstitüsünde yapılan toplantıya Enstitümüzden Dr. Seçil ERDOĞAN, Dr. Zekiye GÖKSEL ve Uz. Aysun ÖZTÜRK katılmıştır.
- ▶ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı personelinin yurtdışında katıldıkları eğitim, staj, çalıştay ve toplantılarda edindikleri bilgi ve becerilerini, diğer personelin paylaşımına sunması amacıyla **27 Şubat 2013** tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen "**Yurtdışı Geçici Görev Dönüşü Bilgilendirme Toplantısı**"na Enstitümüzden Dr. Yasin ÖZDEMİR "**Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Sanayi Atık Sularının Çevre Kirliliği Yönünden Karşılaştırılması**" sunumu ile katılmıştır.
- ▶ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'ne bağlı Araştırma Enstitülerinde yürütülen projelerin "Tarımsal Araştırma Master Planı" hedefleri doğrultusunda planlanması, hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinde işbirliği ve eşgüdümü sağlamak, bu çerçevede sonuçlanan araştırma projelerini görüşmek, araştırma sonuçlarının uygulamaya aktarma şeklini ve yayınlanmasını karara bağlamak Araştırma Master Planında belirtilen "Araştırma Program Hedefleri" doğrultusunda yürütülen projelerin program hedeflerini karşılama durumlarını gözden geçirmek amacıyla **25 Şubat – 01 Mart 2013** tarihleri arasında Antalya'da yapılan "**2013 yılı İlman İklim Meyveleri, Sebzeler ve Süs Bitkileri, Turunçgiller, Zeytin, İncir ve Diğer Subtropik Meyveler, Bağcılık, Toprak ve Bitki Besleme Araştırmaları, Tarımsal Sulama ve Arazi Islahı Araştırmaları, Tarımsal Mekanizasyon ve Bilişim Araştırmaları, İklim Değişikliği ve Havza Araştırmaları Program Değerlendirme Toplantıları**"na, Enstitü Müdürü Dr. Yılmaz BOZ, Teknik Koordinatör Dr. Burhan ERENOĞLU ile birlikte konu uzmanı 30 Araştırmacı personel katılmıştır.

#### IV. ENSTİTÜ PERSONELİNİN YURT İÇİ VE DIŞI EĞİTİMİ

- ▶ Bakanlığımız 2013 yılı Hizmetiçi Eğitim Programı gereğince Söke Zirai Üretim İşletmesi, tarımsal Yayım ve Hizmetiçi Eğitim Merkezi Müdürlüğünde **14 - 25 Ocak 2013** tarihleri arasında düzenlenen "**Bilgisayar Temel Eğitimi**" konulu eğitime Enstitümüzden Ziraat Yüksek Mühendisi Mustafa BIYIKLI katılmıştır.
- ▶ Bakanlığımız 2013 yılı Hizmetiçi Eğitim Programı gereğince Adana/ Köprüköyü Zirai Üretim İşletmesi, Tarımsal Yayım ve Hizmetiçi Eğitim Merkezi Müdürlüğünde **21 Ocak 2013 – 01 Şubat 2013** tarihleri arasında düzenlenen "**Proje Hazırlama ve Proje Döngüsü Yönetimi**" konulu eğitime Enstitümüzden Ziraat Yüksek Mühendisi Gülşah ÜĞLÜ katılmıştır.
- ▶ Bakanlığımız 2013 yılı Hizmetiçi Eğitim Programı kapsamında araştırmacıların yabancı dil düzeyinin geliştirilmesi amacıyla ICARDA/CIMMYT tarafından finanse edilerek **21 Ocak – 24 Mayıs 2013** tarihleri arasında Ankara'da İngiliz Kültür Derneğinde düzenlenen "**İngilizce Dil Eğitimine**" Enstitümüzden Ziraat Yüksek Mühendisi Zühtü POLAT katılmıştır.

- ▶ Bakanlığımızca yürütülmekte olan “*Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi*” çerçevesinde Bakanlığımızca 2013 yılı hizmet içi eğitim programı gereğince **04-08 Şubat 2013** tarihleri arasında **Antalya/Kemer**'de Bakanlığımız İl Müdürlüklerinde görevli teknik elemanlara yönelik “**Organik Tarım**” konulu eğitime Enstitümüzden Gülşah MISIR katılmıştır.
- ▶ Yalova İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü (AFAD), Yalova İtfaiye Müdürlüğü ve Yalova Sivil Savunma Müdürlüğü tarafından Enstitümüzde **21 Şubat 2013** tarihinde düzenlenen “*Sivil Savunma*” eğitimi, Enstitümüz ve Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü personelinin katılımı ile teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilmiştir.

## V. ZİYARETLER



## VI. DİĞER ETKİNLİKLER

- ▶ Bakanlığımız tarafından da desteklenen ve **11-13 Ocak 2013** tarihleri arasında İstanbul Fuar Merkezinde düzenlenen “*Tohum, Fide, Fidancılık Teknolojileri ve Türkiye Tohum Teknolojileri Fuarı*”na Enstitümüzden Enstitü Müdürü Dr. Yılmaz BOZ ve Dr. Mustafa ÖZTÜRK, Dr. Adnan DOĞAN, Mehmet ŞİMŞEK, Kutay Coşkun YILDIRIM katılmıştır.
- ▶ Aynı bölgedeki Araştırma Enstitüleri arasında işbirliğinin artırılabilmesi, kaynakların etkin kullanımı, bölge sorunlarının ele alınması ve yapılan çalışmaların paylaşılması amacıyla 3 ayda bir yapılan toplantı **21 Ocak 2013** tarihinde **İstanbul / Pendik Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü**'nde yapılmıştır. Toplantıya Enstitü Müdürü Dr. Yılmaz BOZ katılmıştır.
- ▶ Enstitümüz tarafından 06-09 Mayıs 2013 tarihlerinde düzenlenecek olan “**V. Süs Bitkileri Kongresi Düzenleme Kurulu**” toplantısı Düzenleme Kurulu Başkanı Dr. Yılmaz BOZ başkanlığında **30 Ocak 2013** tarihinde Yalova Üniversitesinde ilgili kurul üyelerinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Toplantıda bugüne kadar yapılan hazırlıklar ve bundan sonra yapılacak hazırlıklar görüşülmüştür.
- ▶ Enstitü Müdürü Dr. Yılmaz BOZ Bağcılıkla ilgili ortak çalışmaların yürütüldüğü Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitünde konuyla ilgili çalışmalarda bulunmak üzere **01 Şubat 2013** tarihinde Tekirdağ gitmiştir.

## ATAMA VE AYRILMALAR

## YAYINLARIMIZ

Kuruluşumuz tarafından basımı gerçekleştirilen yayınların satışına devam edilmektedir.

Söz konusu yayınlardan talep edenlerin aşağıda belirtilen Banka Hesap Numarasına parasını yatırıp, banka dekontunu Faks veya posta aracılığı ile Kuruluşumuza iletmeleri durumunda, yayınlar KARGO ile adreslerine ödemeli olarak gönderilecektir.

Banka dekontuna alıcının açık adresi, telefon numarası ve istemiş olduğu kitaplar belirtildiği takdirde size ulaşmak daha kolay olacaktır. Fiyatlara KDV dahil olup, kargo ücreti alıcı tarafından karşılanacaktır.

Yayın tutarı Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsü'nün aşağıdaki hesabına yatırılacaktır.

T.C. Ziraat Bankası Yalova Şubesi 31237873 – 5004

Banka Şube Kodu: 404

IBAN No: TR68 0001 0004 0431 2378 7350 04

**Sahibi:**

Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitü Müdürlüğü adına;

Dr. Yılmaz BOZ

Enstitü Müdürü